

Com les TIC canvien l'ensenyament i l'aprenentatge.

Dra. Laura Borràs Castanyer

Universitat de Barcelona

HERMENEIA (www.hermeneia.net)

Barcelona, 27 d'abril de 2010

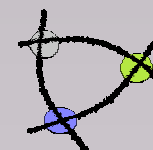

TAULA DE CONTINGUTS

«Molt sovint penso que en tot gran poeta la volada és feta amb dues ales juntes i diferents: la del passat i la del futur», A. Bartra

- Ensenyament i TIC.
- De les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) a les TAC (tecnologies de l'aprenentatge col·laboratiu).
- Nous espais, noves eines (webs, blogs, wikis, facebook, etc.. Els estudiants d'avui (i els de demà).
- Exemples TIC i TAC d'ensenyament de literatura: reptes, novetats i reticències.
- Importància del valor afegit en l'ensenyament amb l'ús de les TIC.

National Education Technology Plan 2010

led tech netp

"By 2020, America will once again have the highest proportion of college graduates in the world."

"Technology has the potential to transform education".

*—President Barack Obama,
Address to Congress, February 24, 2009*

Secretary Duncan Announces Education Techno...

More Resources

[Executive Summary PDF](#)

[National Ed Tech Plan PDF](#)

[NIMAS \(Large - 300dpi\)](#)

[NIMAS \(Normal - 72dpi\)](#)

[DAISY Digital Talking Book 3](#)

[Braille Ready File \(BRF\)](#)

"Through technology we can create more effective & engaging learning experiences, we can connect teachers, so they can learn from each other".

National
Technol

Home
Executiv
Introduc
Learning
Assessm
Teaching
Infrastru
Producti
Recomm
Research
The Gran

Referenc
How This
Technica
The Cont
Acknowl

Ensenyament i TIC

- “El nuevo aprendizaje está orientado hacia el desarrollo de la capacidad educativa que permite transformar la información en conocimiento y el conocimiento en acción”.

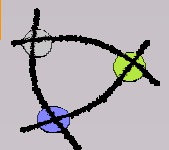
Manuel Castells, Berkeley

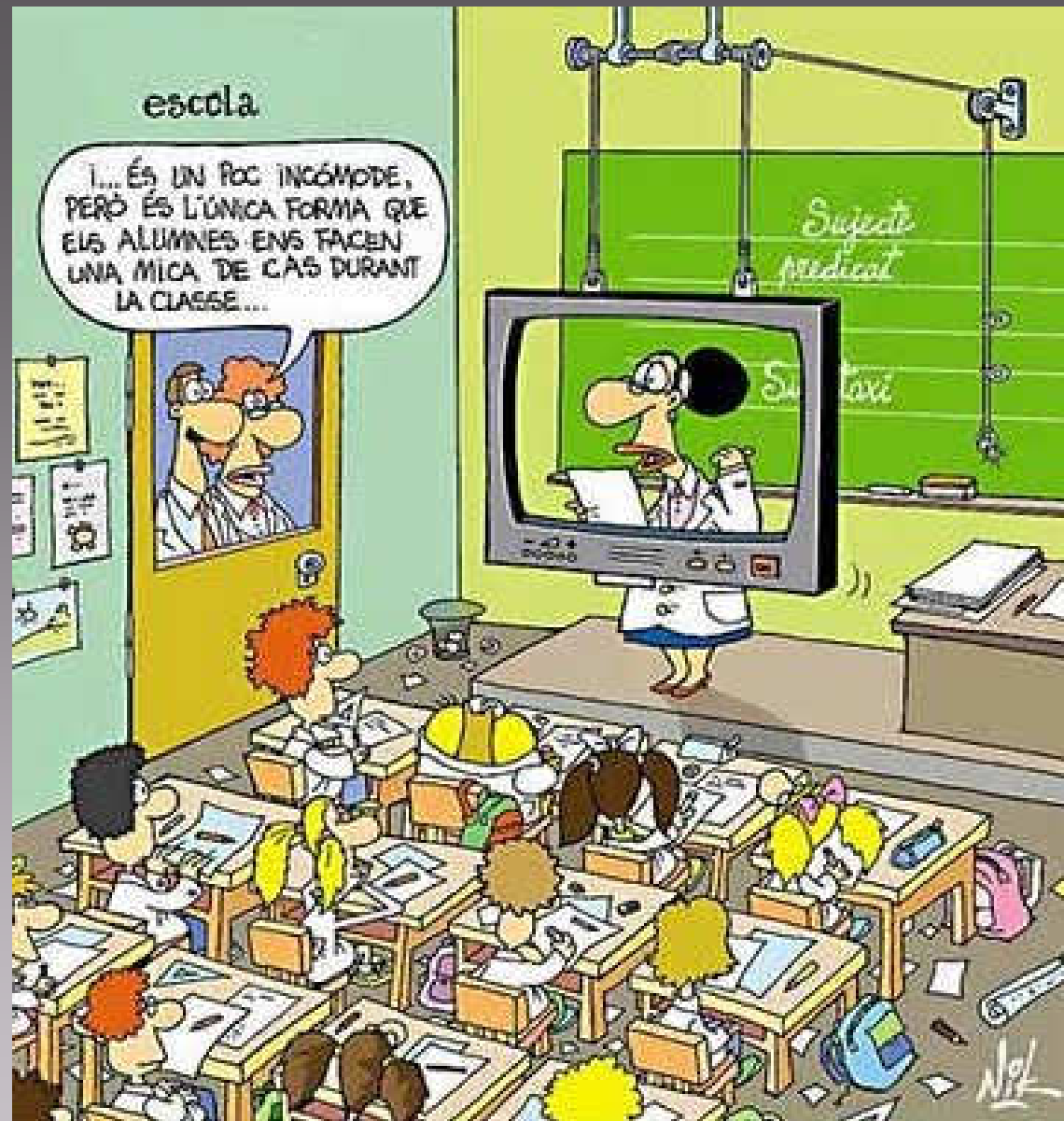
- “We largely misunderstand education since we believe it’s about content”, **David Wiley, MIT**

- **Les TIC són eines de construcció del coneixement.**

WEB 2.0

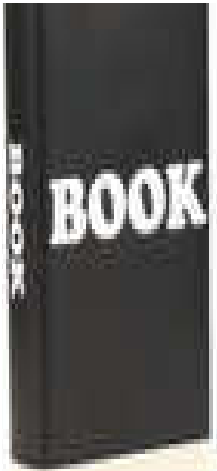

- “Sento i oblidó. Veig i recordo. Faig i entenc.” **Confuci**

Learning by doing

- Tenir un entorn tecnològicament assistit no comporta bons resultats docents.
- Un ensenyament pobre ho és amb independència de les eines que siguin utilitzades.
- **Nihil novum sub sole.**
- Vigència de Lampedusa

Dispositiu bio-òptic organitzat

iPad vs Kindle vs Rock

	iPad	Kindle	Rock
Battery life:	10 hours	2 weeks	10,000 years
Instant Start:	X	✓	✓
Matte Screen:	X	✓	✓
Under \$250	X	✓	✓
Waterproof:	X	X	✓
Flash Support	X	X	X

- Revolucionària ruptura tecnològica:

- WIFI
- WIRELESS
- NO BATTERY
- NO RESET
- TOUCH TECH.
- OPTICAL SCANNER
- RECYCLABLE
- INDEXED

- Accessoris extra:

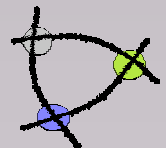
a) “punt de llibre” permet emmagatzemar cerques.

b) Una senzilla eina de programació, el “llapis”, permet fer-hi anotacions.

c) Mans llibres: “atril”.

Blog Ediciona, set. 2009

- “Voy a 3º de la E.S.O, y este año he empezado a utilizar el libro digital de Digital-Text. Sinceramente, en mi colegio, estamos todos bastante decepcionados:
- **Las animaciones y los ejercicios interactivos, son sumamente infantiles y poco didácticos:** Sólo hace falta decir que en una actividad de ciencias sale un científico nadando dentro del citoplasma celular.
- Hace falta anunciar, que el uso de libros digitales, también tiene “pros” como por ejemplo la actualización del libro anualmente se hace más fácil, **es una buena herramienta en cierta manera para llamar la atención y distraer a los alumnos con un mensaje didáctico oculto detrás de animaciones y “infantileces”, y tenemos que ser conscientes de que vivimos en la era digital y que sucumbiremos en las nuevas tecnologías.** Pero, no todos en clase, constamos de ordenador propio con conexión a Internet, y los que no tenemos, nos quedamos como desplazados del resto.
- Cuando hay apagones o el servicio de Internet va mal, ¡nos quedamos sin libro! Hemos visto bastantes fallos en la página (actividades que no funcionan, configuraciones erróneas...) y hay temas aún no están ni empezados a redactar.
- **En mi opinión, no hay nada mejor que el convencionalismo de una pizarra, tiza, libreta y libro”.**

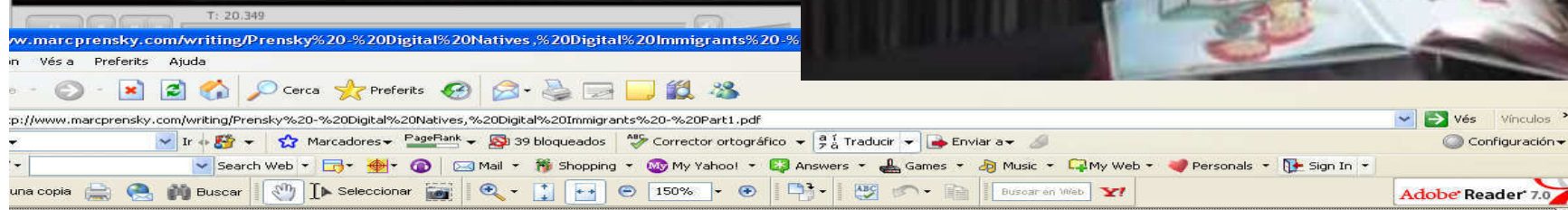

Today's child is bewildered when he enters the 19th century environment that still characterizes the educational establishment where information is scarce but ordered and structured by fragmented, classified patterns subjects, and schedules."

- Marshall McLuhan 1967

Una visió dels estudiants, avui. M. Wesch, Kansas State University

What digital natives want from their library

Marc Prensky

Digital Natives Digital Immigrants

©2001 Marc Prensky

Digital Natives, Digital Immigrants

By Marc Prensky

From *On the Horizon* (NCB University Press, Vol. 9 No. 5, October 2001)
© 2001 Marc Prensky

It is amazing to me how in all the hoopla and debate these days about the decline of education in the US we ignore the most fundamental of its causes. *Our students have changed radically. Today's students are no longer the people our educational system was designed to teach.*

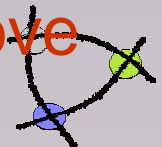
Today's students have not just changed *incrementally* from those of the past, nor simply changed their slang, clothes, body adornments, or styles, as has happened between generations previously. A really big *discontinuity* has taken place. One might even call it a "singularity" – an event which changes things so fundamentally that there is absolutely no going back. This so-called "singularity" is the arrival and rapid dissemination of digital technology in the last decades of the 20th century.

Migracions digitals

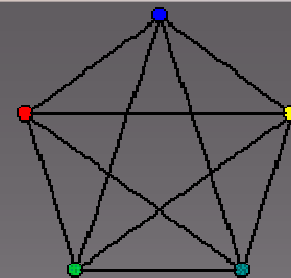

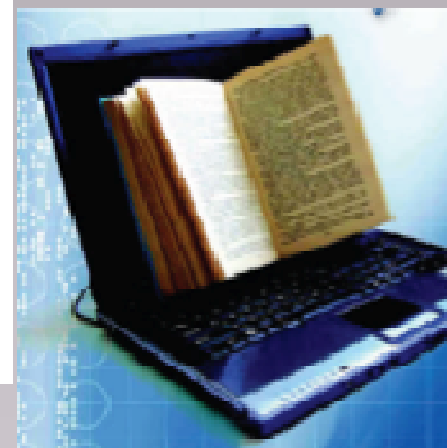
- Digital Natives are used to receiving information really fast.
- They like to **parallel process** and **multi-task**.
- They prefer **graphics** before **text** rather than the opposite.
- They prefer **random access** (like **hypertext**).
- They function best when **networked**.
- They thrive on **instant gratification** and **frequent rewards**.
They prefer games to “serious” work.
- But Digital Immigrants typically have very little appreciation for these new skills that the Natives have acquired and perfected through years of interaction and practice. These skills are almost totally foreign to the Immigrants, who themselves learned – and so choose to teach – **slowly, step-by-step, one thing at a time, individually, and above all, seriously.**

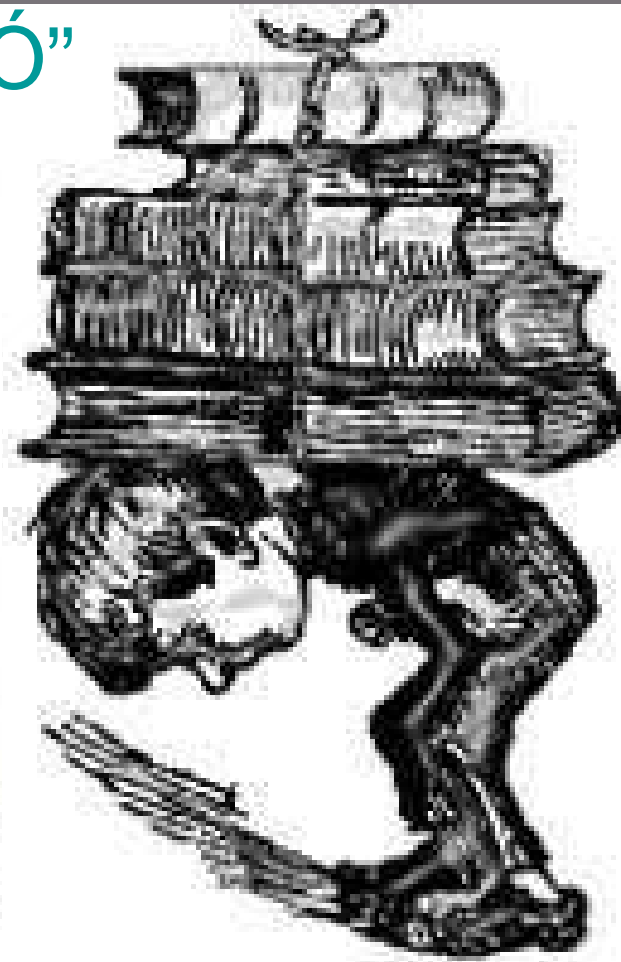
Ensenyar fent ús de la virtualitat...

Funció del professor en aquest context?

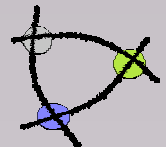

“INFOXICACIÓ”

No es necessiten professors?

- “**El mundo digital reconfigura la enseñanza** siguiendo el proceso iniciado primero con el intento de la escritura, y después de la imprenta, y **“libera”** al estudiante de la necesidad de estar en presencia física del profesor” (Landow, 1997:29-30).
- “IT has led to an alarming expectation that it may be possible to educate students by simply linking them up to the WWW: give them access to information. (...) **But information is to knowledge as bricks are to buildings.** It is as absurd to try and solve the problems of education by giving people access to information as it would be to solve the housing problem by giving people access to bricks. Part of the point of an education is to give people the skills and understanding to enable them to handle information. Before having unlimited access to it you have to know what to do with it, how to select, how to evaluate and critique it, how to recognize what is missing, how to generate what you need. **The Internet it is a useful source of information, but that is all**”. Diana Laurillard, “The changing university”, Instructional Technology Forum, 1996.

The fun theory

TEMES DE LITERATURA UNIVERSAL EL VIATGE
LAURA BORRÁS CASTANYER

Els temes d'última hora
Càtedra d'XVI i XVII, vers. 2016

1) **La vida i la mort**
2) **La vida i la mort**
3) **La vida i la mort**
4) **La vida i la mort**
5) **La vida i la mort**

1) **La vida i la mort**
2) **La vida i la mort**
3) **La vida i la mort**
4) **La vida i la mort**
5) **La vida i la mort**

Una incursió en la història
Construcció
Imaginació

QuiM MONZÓ, "GREGOR"
Aquest conte de Quim Monzó, escrit en *La mezenoforia* de Franz Kafka, ens proposa fer una reflexió preelítica sobre la teoria de la recepció. En efecte, es tracta d'una "reescriptura" de què cosa implica una "relectura" de l'obra kafkiana.

Extremem-ho.

PRESENTACIÓ ACTIVITATS

Els llibres consisteixen en que, qualsevol, amb o sense intenció, s'assembla a un animal i, a vegades, a un animal molt específic. La seva intenció és provocar una sensació de estranyesa i d'assímetria, amb la intenció de provocar una sensació de estranyesa i d'assímetria.

ÍTACA

Quan quies parlar del viatge cap a Iúca, has de pregar que el samí sigui llarg, ple d'aventures, ple de contingut. L'ait Lestígono i els Clotops són coses que en el teu camí no trobaràs, no, mai, si el pensament se'l manté al, si una emoció es perd a l'espant i el sos allora et toca l'espant i el sos allora el feròz Escadò, mai no serà que els topis si no és la terra ànima que els degra davant teu. Has de pregar que el samí sigui llarg. Que sigui moltes les matineses d'estiu entant en un pont que els teus ulls ignoraven, que et puguis aturar en mercats ferents i comptar-hi les bones coses que s'hi exhibeixen, **cales, immensures, ombres, llambrosos i delictes perfuma de bon mena.**

TEMES DE LITERATURA UNIVERSAL

AVALUACIÓ CONTINUADA 1: "Ítaca", de Konstantin Kavafis
Vegem quines han estat algunes de les vostres interpretacions:

LA VIDA I LA MORT	METÀFORA DE LA RECEPCIÓ LITERÀRIA	VIATGE INICIÀTIC I MITOLOGIA	TRAVESSA VITAL I LITERÀRIA
VIDA I VIATGE	VIATGE DE RETORN	ANÀLISI FORMAL	VIATGE INTERIORS

També m'agradaria plantejar-vos algunes qüestions més concretes pel que fa a punts determinats i recorrents en els vostres exercicis i que podríem treballar al debat, si us sembla. Per exemple:

- 1.- ¿Quina és la idea d'Ítaca que se us fa més evident després de la lectura del poema de Kavafis?
- 2.- ¿Podem parlar del viatge que ens proposa el poema com el mateix viatge d'Ulisses?
- 3.- ¿Quin és el concepte de "viatge de retorn" que emergeix de la lectura del poema?, etc.

Per acabar, jo també ampliaré alguns aspectes de la web que dominem compts de l'ambigüitat de la figura d'Ulisses com a viatger en el món literari, des d'Homèr fins a Dante, per exemple.

QuiM MONZÓ, "GREGOR"

Aquest conte de Quim Monzó, escrit en *La mezenoforia* de Franz Kafka, ens proposa fer una reflexió preelítica sobre la teoria de la recepció. En efecte, es tracta d'una "reescriptura" de què cosa implica una "relectura" de l'obra kafkiana.

Extremem-ho.

ÍTACA

Quan quies parlar del viatge cap a Iúca, has de pregar que el samí sigui llarg, ple d'aventures, ple de contingut. L'ait Lestígono i els Clotops són coses que en el teu camí no trobaràs, no, mai, si el pensament se'l manté al, si una emoció es perd a l'espant i el sos allora et toca l'espant i el sos allora el feròz Escadò, mai no serà que els topis si no és la terra ànima que els degra davant teu. Has de pregar que el samí sigui llarg. Que sigui moltes les matineses d'estiu entant en un pont que els teus ulls ignoraven, que et puguis aturar en mercats ferents i comptar-hi les bones coses que s'hi exhibeixen, **cales, immensures, ombres, llambrosos i delictes perfuma de bon mena.**

FRANZ KAFKA (1883-1924)

ESTUDIS I LA METAMORFOSI
BIOGRAFIA, ALEMACIONS, MALALIA, MORT, LECTURA, SOLEDAT I SILENCI, LINEES D'IDENTIFICACIÓ

Es tracta d'un dels autors més problemàtics, més entumats, més fundats i més genials de la literatura universal. Nosaltres el tractarem en relació a *La mezenoforia*, però la vinculació directa anirà estretament i el conte de Quim Monzó que hem d'anomenar "Gregor". Però tot i la tangencialitat, no voldria haver de renunciar a parlar d'ell.

De manera que tot i que hem de tenir com a referent de fons *La mezenoforia*, també us oferré, en la mesura del possible, fragments de les seves cartes, retalls dels seus dictats, reflexions i punts expressats en boca seva als *Diàlegs* i en la correspondència mantinguda amb la seva promesa Felice Bauer ("la bruïnesca de dents ferotges"), per bé que no s'aprecien a la fotografia o la seva amant vienesa, Milena, a més dels seus amics, en especial, Max Brod.

TEMES DE LITERATURA UNIVERSAL

AVALUACIÓ CONTINUADA 2: Èdip Rei, de Sòfocles
Vegem quines han estat algunes de les vostres interpretacions:

EL PROCÉS DE LA DISCOVERTA DE LA REALITAT	EL MANTENIMENT DE L'ORDRE SOCIAL	EL MANTENIMENT DE L'OBRA PER EPISODIS	LA DUALITAT EN LA TRAGÈDIA
L'ARET I LA RECERCA DE LA VERITAT	CAL IDIOSCOPIC DE METODES	UN APUNT SOBRE EDIP I LA SEVA TRAJECTÒRIA LITERÀRIA	DESIG DE JUSTICI

També m'agradaria plantejar-vos algunes qüestions més concretes pel que fa a punts determinats i recorrents en els vostres exercicis i que podríem treballar al debat, si us animeu. Per exemple:

- 1.- ¿Quina és la idea de destí que se us fa més evident després de la lectura de l'obra sòfoclica?
- 2.- ¿Podem parlar de del concepte de "llibertat" en el món grec?
- 3.- ¿Quina és la dimensió humana i heroica d'Èdip?
- 4.- ¿Com il·lusionem els conceptes d'autocriticisme i de pertinença a un llinatge amb el d'obediència a l'ordre diví, etc.

Els mètodes i els comentaris

És important incidir novament en el fet que no es pretenia una "lectura innocent" o "obligatòria" d'un text literari. Tot el que està a tot el lector és en un moment de la nostra pròpia vida del món, la nostra escala de valors, la nostra cultura i la nostra experiència, etc.

Cal, doncs, alhora vol introduir-se de manera més o menys conscient, en els espais d'obres literàries (o artístiques), coherència de pressupòsits teòrics que han estat proposats per persones amb una formació bàsica, filosòfica i literària a la part dels quals, amb el temps, s'ha anat desenvolupant un sistema de signes valoris per a ser treballades a l'aula literària. Això no vol dir, però, que s'hagi d'abandonar cada vegada d'aquestes tendències, creant segament en la seva afecció i rangar de tota les altres, sota el pretext de la "libertat". Tots els mètodes tenen coses positives i punts febles, però això tampoc no ens autoritza a ser esclabats o desautoritzats pel que fa a les tendències crítiques en la seva aplicació. Tanmateix, tot sovint, hom se sent identificat amb una o altra tendència i ma en funció del seu temperament i/o la seva formació. La pretensió necessària, objectivament del·lible a l'hora d'exposar els diferents mètodes i concepcions literàries és, en realitat, un mateix entenent la paraula "mate" en el sentit pròpiament del terme, ja que tota lectura, és subjectiva.

En el decurs de la lectura dels primers mòduls del màster hi hem assistit a la presentació d'algunes d'aquestes eines o escoles literàries i crítiques. Fem-ne una breu recapitulació:

TEMES DE LITERATURA UNIVERSAL

AVALUACIÓ CONTINUADA 1: "Ítaca", de Konstantin Kavafis
Vegem quines han estat algunes de les vostres interpretacions:

LA VIDA I LA MORT	METÀFORA DE LA RECEPCIÓ LITERÀRIA	VIATGE INICIÀTIC I MITOLOGIA	TRAVESSA VITAL I LITERÀRIA
VIDA I VIATGE	VIATGE DE RETORN	ANÀLISI FORMAL	VIATGE INTERIORS

També m'agradaria plantejar-vos algunes qüestions més concretes pel que fa a punts determinats i recorrents en els vostres exercicis i que podríem treballar al debat, si us sembla. Per exemple:

- 1.- ¿Quina és la idea d'Ítaca que se us fa més evident després de la lectura del poema de Kavafis?
- 2.- ¿Podem parlar del viatge que ens proposa el poema com el mateix viatge d'Ulisses?
- 3.- ¿Quin és el concepte de "viatge de retorn" que emergeix de la lectura del poema?, etc.

Per acabar, jo també ampliaré alguns aspectes de la web que dominem compts de l'ambigüitat de la figura d'Ulisses com a viatger en el món literari, des d'Homèr fins a Dante, per exemple.

Chaucer s'adonà que la millor manera de sobreviure a les guerres de primer i segon mil·lenni de l'era cristiana era la literatura. Bernard Henri-Lévy